

І що особливо важливо, до цієї роботи можуть залучатись і студенти та викладачі будь-яких ВНЗ нашого регіону, зокрема і у тісній співпраці із гуманітарними проектами фонду «Благовіст».

ШЛЯХИ І МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ ІЗ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Маринич Т.О., аспірантка СумДУ

Болонська кредитно-модульна система значно збільшує кількість годин, відведених на самостійну роботу студента, аж до 50-70% від загального часу вивчення дисципліни, залишаючи на аудиторні заняття лише 30-50%. Таким чином відбувається якісна зміна ролей (функцій) викладача та студента в навчальному процесі, підвищується важливість індивідуальної роботи студента та його відповідальність за неї. Ключовими пунктами організації самостійної роботи студентів мають стати: створення відповідного інформаційно-методичного забезпечення, яке регулюватиме питання змісту та організації самостійної роботи, надаватиме роз'яснення щодо виконання різних типів завдань, аналіз передбачуваних труднощів, а також встановлюватиме систему обліку, перевірки та оцінювання виконаних робіт; мотивація студентів до самостійної роботи, передусім пошукового та дослідницького змісту; індивідуалізація та професійна орієнтація навчального процесу; налагодження міжпредметних зв'язків.

Слід зазначити, що з введенням модульної системи навчання в межах експерименту в Україні існують і різні підходи до відображення самостійної роботи в модулях: від виокремлення окремого модуля самостійної роботи з окремою оцінкою, до виділення окремих тем на самостійне вивчення в межах одного модуля. За задумом отримання оцінки студентом з усіх модулів дисципліни позбавляє його підсумкової форми контролю (іспиту чи заліку). Для отримання ж оцінки із модулю необхідно, щоб студент отримав оцінки з 90-100% тем даного модулю. На практиці ж маємо ситуацію, коли студент отримавши оцінки з 20-45% тем, отримує позитивну оцінку за модуль. А до великої кількості тем,

винесених на самостійний розгляд, навіть не торкається. Це трапляється, в тому числі, і через недостатню кількість годин, відведених на перевірку його самостійної роботи.

Окрім того, дуже багато часу витрачається на повторення навчального матеріалу з вже пройдених дисциплін, що є базовими для послідуєчих дисциплін. Відсутність міждисциплінарної взаємодії зумовлює фрагментарне, а не цілісне сприйняття студентами матеріального світу, через що погіршується як процес мислення, так і мотивація до навчання. Особливої уваги заслуговує налагодження міжпредметної інтеграції математичних дисциплін для студентів економічних спеціальностей. Останні дуже часто не розуміють як можна застосувати набуті знання на практиці, і тому не приділяють математичним дисциплінам належної уваги.

Викладачами кафедри моделювання складних систем СумДУ було запропоновано використовувати наступну таблицю міжпредметних зв'язків (МПЗ) для кращого структурування навчального матеріалу.

Опорні (базові)	Паралельні (супутні)	Наступні (перспективні)
дисципліни, які закладають базові поняття та категорії для даного курсу, використовуються у ньому	дисципліни, що вивчають однакову сферу реальності або професійної діяльності, та використовують схожий категорійний та методологічний апарат	дисципліни, для яких навчальний курс буде опорним, або курси більш вузької спеціалізації
На прикладі дисципліни «Економіко-математичне моделювання»		
Вища математика, економічна інформатика	Статистика теорія ймовірностей і мат статистика	оцінювання ризиків, прогнозування, управління конфліктами

Рішення вказаних проблем потребує великої роботи по систематизації, аналізу та погодженню робочих програм різних кафедр, виділенню та об'єднанню найбільш тісно пов'язаних дисциплін у єдині міждисциплінарні блоки, розробки відповідного

методичного забезпечення. Впровадження МПЗ математичних дисциплін у підготовці фахівця з економіки та фінансів, разом з якісною організацією самостійної роботи та забезпеченням відповідного інформаційно-методичного матеріалу, дасть можливість: скоординувати послідовність вивчення змістових модулів навчальних дисциплін, виділити систему міжпредметних знань і вмінь, які становлять обов'язкову передумову цілісної структури навчання; ліквідувати дублювання навчального матеріалу; впровадження комплексних форм навчальних занять (міжпредметних семінарів, лекцій, практичних занять) дозволяє проводити систематизацію й узагальнення знань, добутих у процесі вивчення окремих навчальних дисциплін; мотивувати студентів до навчання, системного бачення майбутньої професійної діяльності; орієнтувати на використання проблемно-пошукових, евристичних, дослідницьких методів навчання з використанням інноваційних технологій, що сприятиме розвитку мислення студентів та прагненню до самоосвіти.